

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Kształcenia Ogólnego

DKO-WP.053.1.2026.NŁ

Warszawa, 13 lipca 2026 r.

Pani

Szanowna Pani,

zgodnie z *Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej* rodzina znajduje się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej¹ a władze publiczne zapewniają obywatelom powszechny i równy dostęp do wykształcenia. W tym celu tworzą i wspierają systemy indywidualnej pomocy finansowej i organizacyjnej dla uczniów i studentów², ponieważ sytuacja materialna ucznia nie powinna ograniczać jego dostępu do wiedzy, rozwoju i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Ustawa o finansowaniu zadań oświatowych przyznaje uczniom publicznych szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania ustalonych dla tych szkół³. Uczniowie wypożyczają z biblioteki szkolnej podręczniki lub materiały edukacyjne, mające postać papierową, lub otrzymują dostęp do podręczników lub materiałów edukacyjnych, mających postać elektroniczną⁴.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty⁵ zestaw podręczników lub materiałów edukacyjnych obowiązuje we wszystkich oddziałach danej klasy szkoły podstawowej oraz ponadpodstawowej przez co najmniej 3 lata szkolne. Ustalany jest przez dyrektora szkoły na podstawie propozycji zespołów nauczycieli prowadzących dane zajęcia edukacyjne (oraz w przypadku braku porozumienia w zespole nauczycieli w sprawie przedstawienia propozycji podręczników lub materiałów edukacyjnych). Ustalenie tych zestawów odbywa się po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców danej szkoły. Jak wynika z powyższego ww. ustawa daje nauczycielom swobodę w wyborze podręczników/materiałów edukacyjnych a także ich formy, a rodzicom możliwość uczestniczenia

¹ Art. 18 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2001 r. nr 78 poz. 483 z późn. zm.).

² Art. 70 ust. 4 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*.

³ Art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 439 z późn. zm.).

⁴ Art. 54 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Zgodnie z art. 22ao ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.) podręcznik może funkcjonować w różnych formach: papierowej lub elektronicznej.

⁵ Art. 22ab ust. 4 pkt 1 ustawy o systemie oświaty.

w wyborze podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych, z których przez kolejne trzy lata będą korzystać ich dzieci. System trzyletniego użytkowania podręczników daje również uczniom szkół ponadpodstawowych możliwość korzystania z rynku wtórnego podręczników. Ponadto nauczyciel może zdecydować o realizacji programu nauczania bez zastosowania podręcznika lub materiałów edukacyjnych bądź ćwiczeniowych⁶. Chcąc wyjść naprzeciw potrzebom uczniów, udostępniane są im cyfrowe odzwierciedlenia dopuszczonych do użytku szkolnego podręczników. Mają one w założeniu stanowić alternatywę dla ich papierowych wersji umożliwiając korzystanie z nich w domu bądź szkole bez konieczności noszenia ich w plecaku.

W stosunku do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych podejmowane są liczne działania niwelujące bariery związane z dostępem do edukacji. System wsparcia dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej jest realizowany w ramach pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Wysokość stypendium szkolnego na ucznia wynosi od 99,20 zł do 248,00 zł miesięcznie⁷, a jego wypłata może być realizowana od 1 do 10 miesięcy w danym roku szkolnym. Stypendium szkolne otrzymuje uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie:

- 1) całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych, realizowanych poza szkołą;
- 2) pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników.

Zasiłek szkolny jest przyznawany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z edukacją lub pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym. Zasiłek szkolny może być przyznany raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego, a jego maksymalna wysokość wynosi 620 zł. Świadczenie to przysługuje uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego (np. z powodu śmierci rodzica).

Szczegółowe informacje na temat pomocy materialnej dla uczniów (stypendium szkolnego lub zasiłku szkolnego) udzielają właściwe dla miejsca zamieszkania ucznia ośrodki pomocy społecznej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w roku szkolnym 2025/2026 realizowany jest „Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023-2025”⁸. Program skierowany jest do uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do:

- liceum ogólnokształcącego,
- technikum,

⁶ Art. 22aa ust. 1 ustawy *o systemie oświaty*.

⁷ Wysokość ww. kwoty była wyliczana na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, z późn.zm.).

⁸ Program realizowany na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 maja 2023 r. *w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023–2025* (Dz.U. poz. 1046) oraz Uchwały nr 74/2023 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2023 r. *w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023 - 2025*.

- branżowej szkoły I stopnia,
- branżowej szkoły II stopnia,
- klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej lub liceum sztuk plastycznych,
- czteroletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia oraz klas V i VI dotychczasowej sześciolletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia prowadzonych w czteroletniej ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia.

Pomoc ta udzielana jest na wniosek rodziców lub opiekunów prawnych ucznia, po przedstawieniu odpowiednich zaświadczeń i dokumentów.

W Polsce funkcjonuje również wiele różnorodnych programów wspierających rodziny z dziećmi. Jednym z nich jest program „Rodzina 800+” służący częściowemu pokryciu wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych⁹. W ramach tego programu rodzinom z dziećmi na utrzymaniu przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 800,00 zł na każde dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia. Środki te, będące comiesięcznym uzupełnieniem budżetu domowego, mogą być przeznaczone na bieżące pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym wydatków związanych z edukacją. Co więcej, dzięki realizacji programu „Dobry start”, raz w roku każdej rodzinie przysługuje 300,00 zł na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20. roku życia. Na dziecko niepełnosprawne, uczące się w szkole, świadczenie przysługuje do ukończenia przez nie 24. roku życia¹⁰. Wsparcie to przeznaczone jest dla każdego ucznia w związku z rozpoczęciem roku szkolnego oraz koniecznością zapewnienia mu tzw. „wyprawki szkolnej”.

Obowiązujące rozwiązania prawne służą realizacji konstytucyjnej zasady powszechnego i równego dostępu do edukacji.

Zasady oceniania regulują przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*¹¹ oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. *w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych*¹².

Ww. przepisy stanowią, że ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego. Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o:

- 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
- 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- 3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych (zgodnie z art. 44b ust. 5, 8 i 10 ww. ustawy).

Oznacza to, że nauczyciele na początku każdego roku szkolnego w ramach przekazywania informacji na temat wymagań edukacyjnych zobowiązani są poinformować uczniów i ich rodziców m.in. o tym czy przewidują konieczność przynoszenia na zajęcia podręczników i prowadzenia zeszytu. Zgodnie zaś z art. 12 ust. 2. ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. *Karta Nauczyciela*¹³ nauczyciel w realizacji programu nauczania ma prawo do swobody stosowania takich metod nauczania i wychowania, jakie uważa za najwłaściwsze spośród uznanych przez

⁹ Art. 4 i 5 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. *o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576 z późn. zm.).

¹⁰ §4 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2021 r. *w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”* (Dz. U. poz. 1092).

¹¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.

¹² Dz. U. z 2023 r. poz. 2572 z późn. zm.

¹³ Dz. U. z 2026 r. poz. 515 z późn. zm.

współczesne nauki pedagogiczne, oraz do wyboru spośród zatwierdzonych do użytku szkolnego podręczników i innych pomocy naukowych.

Odnosnie zaś postulatu zmian w zasadach oceniania informuję, że pismami z dnia 22 sierpnia 2024 r. (sygnatura DKO-WEK.053.1.2024.AKZ), 28 lutego 2025 r. (sygnatura DKO-WEK.053.3.2025.AKZ), 19 marca 2025 (sygnatura DKO-WEK.053.5.2025.AKZ), 1 grudnia 2025 r. (sygnatura DKO-WEK.053.19.2025.AKZ) była Pani wielokrotnie i szczegółowo informowana o zasadach dotyczących oceniania w ramach oceniania wewnątrzszkolnego.

Jeśli chodzi o zasady przeprowadzania egzaminu maturalnego, to są one uregulowane w ustawie z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r.¹⁴ Stanowią one, że absolwent zdał egzamin maturalny, jeżeli z każdego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej i w części pisemnej otrzymał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania i ponadto przystąpił do egzaminu z przynajmniej jednego przedmiotu dodatkowego¹⁵. Ministerstwo Edukacji Narodowej nie przewiduje zmian w powyższym zakresie.

Z poważaniem

Anna Małgorzata Dakowicz-Nawrocka
Zastępca Dyrektora
/ – podpisano cyfrowo/

¹⁴ Dz.U. z 2024 r. poz. 302 z późn. zm.

¹⁵ Zgodnie z art. 44zzl ww. ustawy.